

ARMI RATIAN RAHASTO

Luovan työn ja tuotesuunnittelun tukemiseen

Rahasto perustuu Marimekko Oy:n lahjoitukseen 1973, ja se säilyttää nimessään muiston yhtiön perustajan, toimitusjohtaja Armi Ratian (o.s. Airaksinen, 13.7.1912–3.10.1979) elämäntyöstä. Rahaston tukee uutta luovaa tieteellistä ja taiteellista toimintaa sekä tuotesuunnittelua.

Armi Maria Ratia syntyi Pälkjärvellä, Pohjois-Karjalassa kauppias Matti Airaksisen ja kansakoulunopettaja Hilma Korvenojan perheeseen. Käytyään seitsemän luokkaa yhteiskoulua Joensuussa ja Viipurissa hän opiskeli Taideteollisuuskeskuskoulun tekstiilitaiteen linjalla, josta hän valmistui 1935. Samana vuonna hän avioitui luutnantti Viljo Ratian (1911–2006) kanssa ja perusti Viipuriin kutomon, jossa hän kutoi pääasiassa ryijyjä. Armi Ratian ryijyjä oli ensimmäisen kerran näytteillä jo 1934. Pari vuotta myöhemmin niitä oli esillä Pariisin maailmannäyttelyssä. Sota keskeytti kutomon toiminnan. Armi Ratia työskenteli puolustusministeriön palveluksessa 1939–1941 ja mainostoimittajana Erva-Latvala Oy:ssä 1942–1949.

Ratiat ostivat vaha- ja painokankaita valmistavan Printex Oy:n 1949. Armi Ratia toimi sen taiteellisena johtajana ja hankki yritykselle nuorten taiteilijoiden suunnittelemaa, väreiltään rohkeita kangasmalleja. Esitelläkseen kankaiden käyttömahdollisuuksia Ratiat päättivät valmistaa kokoelman vaatteita, jotka julkistettiin muotinäytöksessä toukuussa 1951. Ne vietiin käsistä. Samaan aikaan kaupparekisteriin merkittiin Marimekko Oy.

Armi Ratia oli Marimekko Oy:n toimitusjohtajana kuolemaansa asti. Hänelle tärkeitä olivat luonnosta peräisin olevat värit, selkeät kuviot ja ensiluokkainen laatu. Niille oli vientiä myös ulkomailla. Marimekon kansainvälinen läpimurto tapahtui 1958, jolloin tuotteita oli esillä Brysselin maailmannäyttelyssä ja Tukholman myyntinäyttelyssä. Merkittävää oli myös Jacqueline Kennedyn esiintyminen Marimekon leningissä. Tuotemerkki rekisteröitiin yli 60 maahan.

L. A. Puntila vastaanotti Marimekko Oy:n lahjoituksen 28.6.1973 Armi Ratialta.

Ratia johti yhtiötä tunteella ja teki Marimekosta elämäntavan. Hänellä oli kyky ennakoida arjen estetiikkaan vaikuttaneita muutoksia ja taito muuttaa ideat tuotteiksi. Yhtiö laajeni, mutta Ratian johtamistapa oli siinä määrin riskialtis, että 1960-luvun lopulla Marimekkoa uhkasi konkurssi. Raskaan saneerauksen tuloksena yhtiö selvisi ja sai tasavallan presidentin vienninedistämispalkinnon 1974 – ensimmäisenä naisen perustamana ja johtamana yrityksenä.

Armi Ratiaa kuunneltiin hänen oman toimialansa ulkopuolellakin; hänestä tuli yksi tunnetuimmista suomalaisista yritysjohtajista. Häntä kuvaavat hyvin hänen 14-vuotiaana päiväkirjaansa kirjoittamat säkeet: "On vain yksi velvollisuus – kauneus. On vain yksi todellisuus – uni. On vain yksi voima – rakkaus."

Ratiat saivat kolme lasta: Ristomatin (1941), Anttimatin (1944) ja Eriikan (1948). Liitto päättyi eroon 1969. Perilliset myivät Marimekon osakkeet 1985.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.